

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง สำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom)
Developing Academic Achievement on Factors causing Conflicts for 3rd Level
of Secondary Education Students using Flipped Classroom Strategy

วีรวิทย์ บุญส่ง¹, พิชชาพร เปรมปรีดิ์², นุชนารถ เรืองลือ³

Veeravit Boonsong¹, Pidchaporn Prempreed², Nuchanat Runglue³

Corresponding Author E-mail: veeravit.b@lawasri.tru.ac.th

Received: 2023-12-27; Revised: 2024-02-02; Accepted: 2024-02-13

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลังการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/8 จำนวน 40 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 แผน มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88 และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจหลังจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า

1) ผลการพัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน ได้จำนวน 12 แผน มีผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับดี 2) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/8 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน หลังเรียน ($\bar{X} = 22.50$, S.D. = 1.89) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 12.44$, S.D. = 2.84) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/8 หลังจากจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$)

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ความพึงพอใจ

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำสาขาวิชาสังคมศึกษา, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

¹ Asst. Prof. Dr., Department of Social Education, Faculty of Humanities and Social sciences, Thepsatri Rajabhat University

² นักศึกษา, สาขาวิชาสังคมศึกษา, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

² Senior student, Department of Social Education, Faculty of Humanities and Social sciences, Thepsatri Rajabhat University

³ นักศึกษา, สาขาวิชาสังคมศึกษา, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

³ Senior student, Department of Social Education, Faculty of Humanities and Social sciences, Thepsatri Rajabhat University

Abstract

This research has following objectives: 1) Building learning activity plans based on flipped classroom, 2) Measuring academic achievement after using flipped classroom, and 3) Evaluating student satisfaction towards the use of flipped classroom. The sample group included 40 students of Mathayom 3 Room 8 derived by purposive sampling. Research instruments included 1) 12 learning plans which had the quality of content validity ranging from 0.67 - 1.00, 2) academic achievement test contained 30 multiple-choice questions which the reliability of 0.88, and 3) satisfaction survey after using flipped classroom which the reliability of 0.81. Statistics for data analysis were average, standard deviation, and dependent t-test. The findings uncovered that:

1) The result of development of learning activity plans based on flipped classroom was that 12 learning plans were built, 2) Comparison of academic achievement of Mathayom 3 Room 8 was that students after studying with flipped classroom got higher achievement ($\bar{X} = 22.50$, S.D. = 1.89) than before studying ($\bar{X} = 12.44$, S.D. = 1.67) and the increase was at the statistically significant level of .05, and 3) The result of satisfaction of Mathayom 3 Room 8 students after studying with flipped classroom was overall at the highest level ($\bar{X} = 4.70$).

Keywords: Flipped Classroom, Academic Achievement, Satisfaction

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นมากมาย ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้การจัดการเรียนการสอนภายในประเทศต้องมีการปรับเปลี่ยน โดยพัฒนาการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนให้เท่าทันต่อสถานการณ์ เพื่อให้คนรุ่นใหม่เกิดกระบวนการคิดอย่างมีระบบ และแก้ปัญหาอย่างเป็นเหตุเป็นผล รวมทั้งการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม การสร้างระเบียบวินัย การมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม การยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ความภาคภูมิใจในการเป็นคนไทย และจะนำไปสู่การพัฒนายกระดับคุณภาพของสังคมไทยในอนาคต แนวคิดดังกล่าวคือ การพัฒนาความเป็นพลเมืองไทย และพลเมืองโลกในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งเป็นวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 4) นอกจากนี้ในการจัดการศึกษาของโลก มีแนวโน้มเกิดการเปลี่ยนแปลงในมิติด้านเนื้อหาและการเรียนรู้ เช่น การส่งเสริมการพัฒนาด้านทักษะการรู้เท่าทัน ทักษะชีวิต (Life Skills) การบูรณาการในลักษณะสหวิทยาการ รวมทั้งมีการเน้นวิชาการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมือง (Citizenship Education) ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับการพัฒนาสาระ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม รายวิชาดังกล่าวอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่เป็นสิ่งสำคัญในการเตรียมพลเมืองของชาติ ไปสู่การเป็นพลเมืองดีที่มีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2557: 1) แต่การจัดการเรียนการสอนในสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคมในปัจจุบันกลับไม่ตอบสนองความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนตามที่ต้องการ เนื่องจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้เน้นสอนและให้ข้อมูลกับผู้เรียน แบบจำกัด ไม่เปิดกว้างทั้งที่ควรจะสอนให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยนำประเด็นทางสังคมมาเป็นหัวข้อในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือเรียนรู้เกี่ยวกับการปกครองในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงใช้สื่อการสอนที่ส่งเสริมทำให้เกิดความสร้างสรรค์ (พัชรินทร์ คำเปรม. 2564: ออนไลน์)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม รูปแบบการเรียนรู้แบบบรรยายที่นิยมใช้ในปัจจุบันไม่สามารถช่วยให้ผู้เรียนนำเอาองค์ความรู้ของสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคมไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของผู้เรียนได้ เนื่องจากผู้เรียนได้รับการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบการเรียนรู้เชิงรับ (Passive Learning) ผู้เรียนฟังการบรรยายเนื้อหาความรู้จากผู้สอนฝ่ายเดียว ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง (กมลโพธิเย็น. 2564: 12) นอกจากนี้ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนรู้ก็ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ผู้สอนกำหนดให้เรียนรู้เท่านั้น ซึ่งถ้าหากผู้สอน

ถ่ายทอดเนื้อหาการเรียนรู้ไม่ถูกต้อง ไม่ทันต่อสถานการณ์ก็จะส่งผลเสียต่อผู้เรียน อาจทำให้ผู้เรียนไม่เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ และนำความรู้จากการเรียนรู้นั้นนำไปปรับใช้จริงไม่ได้ ทั้งยังส่งผลให้ผู้ใช้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำลง ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ และเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคมซึ่งมีเนื้อหาสาระเยอะ และมีข้อมูลความรู้ทันต่อสถานการณ์ด้วยการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของตนเอง สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ตลอดเวลา ทันต่อสถานการณ์ และส่งเสริมให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์

ห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) คือ การเรียนการสอนที่ผู้เรียนศึกษาสาระสำคัญของบทเรียนด้วยตนเองที่บ้าน และนำผลงานหรือปัญหาที่บันทึกไว้ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้สอนหรือเพื่อนในห้องเรียน (จินดารัตน์ โพธิ์นอก. 2557: ออนไลน์) คิดค้นโดย Jonathan Bergman, & Aaron Sams ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เปลี่ยนบทบาทของครูผู้ถ่ายทอดวิชาให้กลายเป็นครูฝึก (Coach) ทำหน้าที่ในการช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจ รวมทั้งเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนให้แก่ผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนเรียนล่วงหน้ากับบทเรียนวิดีโอที่ผู้สอนสร้างขึ้นหรือที่มีอยู่แล้วในอินเทอร์เน็ต พร้อมจดบันทึกจับประเด็นสำคัญ รวมทั้งตั้งคำถาม และนำมาพร้อมกันหาคำตอบในชั้นเรียนที่มีผู้สอนเป็นผู้ตรวจสอบการเรียนรู้ คอยแนะนำช่วยเหลือผู้เรียน ส่งผลให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับครูเพิ่มมากขึ้น ช่วยให้ครูรู้จักผู้เรียนยิ่งขึ้น จนสามารถช่วยส่งเสริมพัฒนาการที่ถูกต้องให้ผู้เรียนได้ (วิจารณ์ พานิช. 2556: 20) ซึ่งการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) มีผู้เคยได้ทำวิจัยแล้วดังเช่น งานวิจัยของ ไสภิตญดา จันโทศรี, และลักขณา สุกใส (2565: 121) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านวิชาเศรษฐศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ E1/E2 เท่ากับ 82.94/81.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) มีความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐสิทธิ์ พรหมบุตร, วรเวช ศิริประเสริฐศรี, และทัชชวดี เหล่าสุวรรณ (2564: 68) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านที่ส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาเรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.30/83.44 2) นักเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าก่อนเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 3) ผลความสามารถในการแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีนัยสำคัญระดับ .05 และ 4) ความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นแสดงให้เห็นว่าวิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ได้อย่างเท่าเทียมกันกับผู้เรียนคนอื่น ๆ และเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยเริ่มการเรียนรู้ของตนเองตั้งแต่ภายนอกห้องเรียนสู่ภายในห้องเรียน นอกจากนี้ยังทำให้ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้เนื้อหาสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคมที่หลากหลาย ทันต่อสถานการณ์ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้จากการช่วยเหลือ ตรวจสอบ ให้ความแนะนำเพิ่มเติมของผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้องและส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) มาออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เรื่องปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลังการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การทบทวนวรรณกรรม

1. แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการสอน เป็นการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนในแต่ละครั้งไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นขั้นตอน ได้มีการศึกษาหลายท่านให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

จรัสศรี พัวจินดาเนตร (2560: 156) ได้สรุปความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการสอนหมายถึง เอกสารประกอบหลักสูตรชนิดหนึ่งที่ครูใช้เป็นคู่มือสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่ออุปกรณ์การเรียนรู้และการวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละบทเพื่อให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

วัชรพล วิบูลยศรีน (2561: 243) ได้สรุปความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ แนวทางการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนเพื่อดำเนินการส่งผ่านเนื้อหาไปยังผู้เรียนผ่านกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอน ประกอบด้วยการกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ (สิ่งที่ผู้เรียนได้รับ) วิธีการบรรลุหรือไปยังเป้าหมาย (ขั้นตอนกระบวนการ) และวิธีการวัดคุณภาพของการบรรลุเป้าหมาย (แบบทดสอบ ใบงาน การบ้าน และอื่น ๆ)

จากความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ในข้างต้นสามารถสรุปความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้หมายถึง แผนการหรือแนวดำเนินการของผู้สอนที่จัดทำขึ้นเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยมีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ และแหล่งการเรียนรู้ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตร

ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีต้องสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีควรมีลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สำคัญดังต่อไปนี้ (กุลิสรา จิตรชญาวิช. 2562: 187)

1. เป็นแนวทางที่ดีและชัดเจนให้ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้บรรลุจุดประสงค์
2. เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุด ในลักษณะเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้คอยให้คำแนะนำ ส่งเสริมการเรียนรู้ให้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้
3. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา
4. เป็นกิจกรรมที่จัดไว้อย่างเป็นระบบ มีจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล ความเหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน
5. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

นอกจากที่กล่าวมาในข้างต้นแล้วพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีนั้นกิจกรรมการเรียนรู้ควรวัดผลและประเมินผล ควรสอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาสาระของรายวิชา อีกทั้งสื่อหรือนวัตกรรมการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ควรสอดคล้องสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้

2. การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom)

การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เป็นเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนรูปแบบหนึ่งที่มีความนิยมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีนักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านไว้ดังนี้

จินดารัตน์ โพธิ์นอก (2557: 1) กล่าวว่าห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) คือ การเรียนการสอนที่ผู้เรียนศึกษาสาระสำคัญของบทเรียนด้วยตนเองจากบ้าน และนำบันทึกผลงานหรือปัญหามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูหรือเพื่อนในห้องเรียน โดยให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งความรู้ เช่น เอกสาร วิดีทัศน์ สื่อต่าง ๆ ซึ่งครูจัดเตรียมไว้ไปศึกษาหรืออ่านเองนอกห้องเรียนแล้วบันทึกหรือจดประเด็นสำคัญ ตั้งคำถามเพื่อนำมาเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในชั้นเรียน การใช้เวลาส่วนใหญ่ในชั้นเรียนจึงเป็นการที่ครูเป็นผู้ชี้แนะ (Coach) สร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนพูดเสนอความรู้ ตั้งคำถาม ฟังคำตอบจากเพื่อน และการสรุปสาระการเรียนรู้ร่วมกัน

วิจารณ์ พานิช (2556: 37) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เปลี่ยนบทบาทของครูผู้ถ่ายทอดวิชาให้กลายเป็นครูฝึก (Coach) ทำหน้าที่ในการช่วยเหลือ

ส่งเสริมให้กำลังใจ รวมทั้งเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนให้แก่ผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนเรียนล่วงหน้ากับบทเรียนวิดีโอที่ครูสร้างขึ้น หรือมีอยู่แล้วในอินเทอร์เน็ตพร้อมจดบันทึกประเด็นสำคัญ รวมทั้งตั้งคำถาม และนำมาร่วมกันหาคำตอบในชั้นเรียน โดยมีครูเป็นผู้ตรวจสอบการเรียนรู้ คอยแนะนำช่วยเหลือผู้เรียน ส่งผลให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับครูเพิ่มมากขึ้น ช่วยให้ครูรู้จักผู้เรียนยิ่งขึ้น จนสามารถช่วยส่งเสริมพัฒนาการที่ถูกต้องให้ผู้เรียนได้

แนวคิดหลักของห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) Flipped Learning Network (2014: Online) ได้อธิบายไว้ว่า เป็นการนำเอาสิ่งที่เคยทำในชั้นเรียนไปทำที่บ้านแล้วเอาสิ่งที่เคยทำจากบ้านมาทำในชั้นเรียน โดยยึดหลักการ 4 เสาหลักของ F-L-I-P ซึ่งผู้สอนจะต้องคำนึงในการออกแบบห้องเรียนกลับด้านเพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ดังนี้ (1) F – Flexible Environment การสอนแบบห้องเรียนกลับด้านต้องการความยืดหยุ่นของสภาพแวดล้อม เช่น รูปแบบของการเรียนรู้ที่หลากหลาย นักเรียนจะเลือกสภาพแวดล้อมที่มีความแตกต่าง นอกจากนี้ ครูจะต้องมีความยืดหยุ่นในการคาดหวังด้วยระยะเวลาในการเรียนรู้ของนักเรียน (2) L – Learning Culture การสอนแบบห้องเรียนกลับด้านต้องการการยกระดับจากครูเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ผ่านการมีส่วนร่วมในการเรียนและประเมินผลของนักเรียน (3) I – Intentional Content การสอนแบบห้องเรียนกลับด้านต้องการความตั้งใจในศึกษาเนื้อหา เพื่อให้ครูจะได้รู้ในเนื้อหาของตัวเองจริง ๆ รวมถึงการวางแผนด้วยว่าจะใช้สื่อใด ๆ ในการสอนเนื้อหานั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนสูงสุด (4) P – Professional Educator การสอนแบบห้องเรียนกลับด้านต้องการครูที่เป็นมืออาชีพ เพราะจะต้องกำหนดเวลาและเปลี่ยนวิธีการการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมไปเป็นการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลและการเพิ่มเวลาในการพบปะระหว่างครูและนักเรียนมากขึ้น จะทำให้สามารถนำรูปแบบการสอนมาใช้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดี มีการสังเกตนักเรียนในช่วงการทำกิจกรรม ช่วยให้การประเมินนักเรียนเป็นไปแบบรายบุคคลจริง ๆ

ลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) Bergmann, & Sams (2012: 51-58) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบและลักษณะสำคัญของห้องเรียนกลับด้านว่า ห้องเรียนกลับด้านเป็นแนวคิดในการจัดการเรียนรู้โดยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่หลากหลายและยั่งยืน ผู้สอนเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกวิธีการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้ (1) กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้ชัดเจน คือ ผลลัพธ์ที่คาดหวังในการเรียนรู้ของผู้เรียน อาจกำหนดเป็นผังมโนทัศน์ หรือการระบุเกณฑ์ในสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และปฏิบัติได้ (2) หากวัตถุประสงค์การเรียนรู้ใดที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้จากการศึกษาและแสวงหาความรู้จากการสอนทางตรง ผู้สอนต้องสร้างวิดีโอที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ซึ่งอาจเป็นวิดีโอที่สร้างขึ้นด้วยตนเอง หรือจัดหาวิดีโอที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องมาใช้ได้ (3) ผู้เรียนสามารถเข้าถึงวิดีโอได้อย่างหลากหลาย ด้วยการอัปโหลดขึ้นบนระบบออนไลน์หรือการบันทึกเป็นแผ่นวิดีทัศน์ก็ได้ (4) ผู้สอนรวบรวมกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถทำได้ในชั้นเรียน เช่น การเตรียมวิดีโอ ใบงาน ใบความรู้ เป็นต้น สำหรับผู้เรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ (5) สร้างวิธีการประเมินและสรุปผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงผลการเรียนรู้ผ่านภารกิจการเรียนรู้ หรือการทดสอบต่าง ๆ

ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) คือ การเรียนการสอนที่ผู้เรียนศึกษาสาระสำคัญของบทเรียนด้วยตนเองที่บ้าน และนำผลงานหรือปัญหาที่บันทึกไว้ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้สอนหรือเพื่อนในห้องเรียน ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เปลี่ยนบทบาทของผู้สอนผู้ถ่ายทอดวิชาให้กลายเป็นครูฝึก (Coach) โดยให้ผู้เรียนเรียนล่วงหน้ากับบทเรียนวิดีโอที่ผู้สอนสร้างขึ้น โดยอาศัยหลักการ 4 เสาหลักของ F-L-I-P ผู้สอนจะต้องคำนึงในการออกแบบห้องเรียนกลับด้านเพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ นำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่หลากหลายและยั่งยืน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตและสามารถพัฒนาได้อย่างมีคุณภาพมีการคิดขั้นสูง และมีทักษะในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

3. การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีนักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายของการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

Good (1973: 7) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า ผลสัมฤทธิ์ (achievement) หมายถึงความสำเร็จ (accomplishment) หรือความชำนาญในการใช้ทักษะ หรือความรู้ต่าง ๆ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (learning

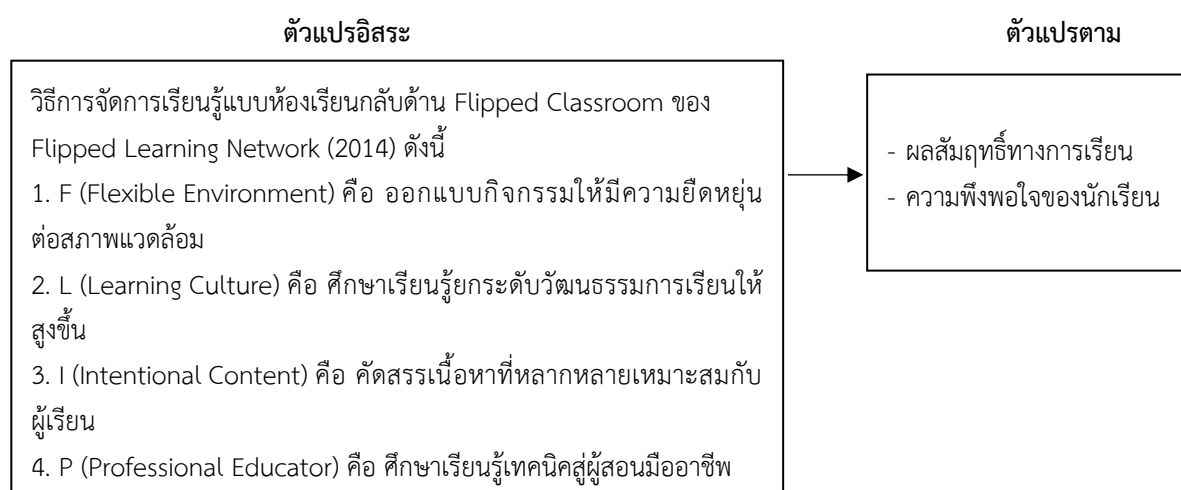
achievement) หมายถึง ความรู้ หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งได้จากผลการสอนของครูผู้สอน หรือผู้รับผิดชอบในการสอนหรือทั้งสองฝ่ายร่วมกัน

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2555: 10) อธิบายว่า การวัดผลสัมฤทธิ์เป็นการประเมินผลที่มุ่งเน้นตามสภาพจริงด้วยการวัดและประเมินผล การปฏิบัติงานในสภาพที่เกิดขึ้นจริงหรือใกล้เคียง กับสภาพจริงรวมทั้งการประเมินเกี่ยวกับ สมรรถภาพของผู้เรียนเพิ่มเติมจากความรู้ที่ได้มาจากการท่องจำ โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย จากการที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ได้เผชิญกับปัญหาหรือสถานการณ์ที่เป็นจริง หรือ สถานการณ์จำลอง ได้แก้ปัญหา สืบค้น และนำความรู้ไปใช้รวมทั้งแสดงออกทางการคิด ตามสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลลัพธ์ที่ได้จากการพัฒนาศักยภาพทางด้านความรู้ความสามารถต่าง ๆ ที่เพิ่มมากขึ้นทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งประกอบไปด้วย ศักยภาพด้านการท่องจำการคิดคำนวณ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ การอ่าน การเขียน ที่ได้จากการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนทั้งที่เป็นแบบเป็นรูปธรรม และนามธรรม ตามสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์สมมติ ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีทักษะ และความชำนาญในสิ่งที่ได้รับการเรียนรู้จากวิชาและเนื้อหาที่ได้เรียนมาจากครูผู้สอน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ผู้วิจัยได้ออกแบบกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแผนการวิจัยแบบ One Group Pretest – Posttest Design (ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ. 2553: 43) กลุ่มทดลองกลุ่มเดียว มีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาบทเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง ปัจจัย ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสิงห์บุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 13 ห้อง รวม 493 คน (โรงเรียนสิงห์บุรี. 2566: ออนไลน์)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/8 โรงเรียนสิงห์บุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งหมด 40 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากห้องเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำที่สุด

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยออกแบบตามแนวคิด Flipped Learning Network (2014: Online) จำนวน 12 แผน และนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม (IOC) มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 มีความถูกต้องและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งได้รับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่ต้องมีความสอดคล้องกับเนื้อหา สามารถเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างทั่วถึง และมีระยะเวลาการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับเวลาในชั้นเรียน จากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ หลังจากนั้นคำแนะนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอินทโมลีประเทาน เพื่อดูตามความเหมาะสมของผลการจัดกิจกรรม

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงรายข้อของแบบทดสอบ พบว่า มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 จากนั้นนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอินทโมลีประเทานที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 38 คน และนำผลมาวิเคราะห์หาค่าความยาก - ง่ายได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.20 - 0.60 ค่าอำนาจจำแนก (B-index) อยู่ระหว่าง 0.30 - 0.60 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR - 20 ของ Kuder-Richardson (1937) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.88

3. แบบสอบถามความพึงพอใจ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับโดยกำหนดองค์ประกอบของการประเมินความพึงพอใจตามแนวคิดของ Melo, & Munoz (2017: 250 - 262) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความพึงพอใจด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ความพึงพอใจด้านการวัดและประเมินผล 3) ความพึงพอใจต่อการนำไปใช้ จำนวน 33 ข้อ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่า แบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอินทโมลีประเทาน จำนวน 38 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกโดยวิธี Item Total Correlation ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (r_{xy}) พบว่าแบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.22 - 0.68 และหาค่าความเชื่อมั่นด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient. 1990: 96) พบว่า แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 โดยกำหนดการให้คะแนนตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert. 1967: 90-95) ดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง มีระดับความพึงพอใจมาก
- 3 คะแนน หมายถึง มีระดับความพึงพอใจปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง มีระดับความพึงพอใจน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. ผู้วิจัยจัดเตรียมเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อวิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน รวมทั้งจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ เอกสารที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2. ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับกลุ่มตัวอย่าง

3. ภายหลังการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการแบบห้องเรียนกลับด้านตามแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง โดยใช้เวลาจัดกิจกรรมรวม 12 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

4. เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) กับกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ

5. เมื่อทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) เสร็จสิ้น ผู้วิจัยทำการวัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อวิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านกับกลุ่มตัวอย่าง ด้วยแบบสอบถามวัดความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 18 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลการทดลองมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. คะแนนที่ได้จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน นำมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่า t-test แบบ Dependent

2. คะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/8 หลังจากจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน นำมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผู้วิจัยปรับใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของบุญชม ศรีสะอาด (2560) ดังนี้

แปลความหมาย	4.51 – 5.00 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
	3.51 – 4.50 ระดับความพึงพอใจมาก
	2.51 – 3.50 ระดับความพึงพอใจปานกลาง
	1.51 – 2.50 ระดับความพึงพอใจน้อย
	1.00 – 1.50 ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปรากฏผลดังนี้

ผู้วิจัยได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 12 แผน ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง จำนวน 1 ชั่วโมง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องสังคมไทย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องลักษณะสำคัญของสังคมไทย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องสถาบันทางสังคมไทย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องปัญหาสังคมไทย ด้านสิ่งแวดล้อม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่องปัญหาสังคมไทย ด้านอาชญากรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่องปัญหาสังคมไทย ด้านทุจริตคอร์รัปชัน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่องแนวทางในการลดความขัดแย้ง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่องแนวทางในการแก้ไขความขัดแย้ง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 เรื่องแนวทางแก้ไขและป้องกันปัญหาสังคมไทย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 เรื่องการสร้างสามัคคีในชุมชน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 เรื่องปัจจัยส่งเสริมการดำรงชีวิตให้มีความสุข ในการนี้ผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง ผู้วิจัยออกแบบการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน โดยกำหนดขั้นตอนการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับหลักการ 4 เสาหลัก F-L-I-P ของ Flipped Learning Network (2014) ดังนี้

ผู้สอนดำเนินการทดสอบก่อนเรียนกับผู้เรียนด้วยแบบทดสอบก่อนเรียน แบบปรนัย จำนวน 30 ข้อ ก่อนเริ่มกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

ขั้นที่ 1 F (Flexible Environment) ผู้สอนวางแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง และจัดทำสื่อวีดิทัศน์สำหรับผู้เรียนเพื่อใช้ในการเรียนรู้นอกห้องเรียน โดยความยาวของวีดิทัศน์อยู่ระหว่าง 10 – 15 นาที ตามความเหมาะสมของเนื้อหา และนำวีดิทัศน์หรือสื่อการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา เรื่อง ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งเผยแพร่ในช่องทาง Youtube เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงได้ง่ายและสะดวกที่สุด

ขั้นที่ 2 L (Learning Culture) ผู้สอนแจ้งการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบ พร้อมอธิบายการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ให้ผู้เรียนเข้าใจ รวมทั้งแจ้งผู้ปกครองให้ทราบเพื่อให้พร้อมที่จะปรับตัวในการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ของผู้เรียน

ขั้นที่ 3 I (Intentional Content) ผู้เรียนเข้าศึกษาวิดีโอที่ผ่านช่องทาง Youtube เรื่อง ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง หลังผู้สอนทำการเผยแพร่จากบ้าน หรือตามช่วงเวลาที่คุณเรียนสะดวก โดยศึกษาค้นคว้าในประเด็นที่ผู้สอนกำหนดให้ ภายหลังจากผู้เรียนรับชมวิดีโอที่เรียนเรียบร้อยแล้วให้ผู้เรียนทำใบงาน เรื่อง ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งให้ผู้เรียนเข้าทำ Google Form ที่ผู้สอนสร้างขึ้น เพื่อทบทวนเนื้อหาความรู้เรื่อง ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง

ขั้นที่ 4 P (Professional Educator) เมื่อเข้าสู่การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน ผู้สอนให้ผู้เรียนนำเสนอข้อมูลความรู้ เรื่อง ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งที่เรียนรู้จากบ้านมานำเสนอเปิดอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เรียน คนอื่น ๆ เพื่อเป็นการทบทวนเนื้อหา หลังจากนั้นจัดทำรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบกลุ่ม คละตามความสามารถของผู้เรียน โดยให้แต่ละกลุ่มเลือกประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง กลุ่มละ 1 ประเด็น และทำการศึกษา อภิปรายร่วมกันภายในกลุ่ม เพื่อหาแนวทางการป้องกัน แก้ไขลงในชิ้นงานกลุ่ม ซึ่งผู้สอนจะทำการอำนวยความสะดวกในการดำเนินกิจกรรมของผู้เรียนเท่านั้น เมื่อทำกิจกรรมกลุ่มเสร็จสิ้น ให้ผู้เรียนนำเสนอชิ้นงานกลุ่มหน้าชั้นเรียน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในห้องเรียนกับผู้เรียนคนอื่น ๆ

หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านกับผู้เรียน ผู้สอนดำเนินการทดสอบ หลังเรียนด้วยข้อสอบแบบปรนัย จำนวน 30 ข้อ กับผู้เรียนและทำศึกษาความพึงพอใจต่อวิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านด้วยการให้ผู้เรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 18 ข้อ

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped classroom) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/8 หลังการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน ก่อนและหลังเรียน

n=40					
การทดสอบ	จำนวนข้อสอบ	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	30	12.44	2.84	12.98*	.00
หลังเรียน	30	22.50	1.89		

*p < .05

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/8 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน ก่อนเรียน ($\bar{x} = 12.44$, S.D. = 2.84) และหลังเรียน ($\bar{x} = 22.50$, S.D. = 1.89) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/8 หลังจากจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/8 หลังจากจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
1. กิจกรรมการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4.73	1.55	มากที่สุด
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนมากยิ่งขึ้น	4.45	1.70	มาก
3. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์มากขึ้น	4.89	1.80	มากที่สุด

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4. กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ มากยิ่งขึ้น	4.90	1.66	มากที่สุด
5. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	4.61	1.41	มากที่สุด
6. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนและผู้เรียน	4.55	1.81	มากที่สุด
7. มีการใช้สื่อและวิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	4.85	1.75	มากที่สุด
8. ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ จากอินเทอร์เน็ตหรือแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ	4.70	1.52	มากที่สุด
ด้านการวัดและประเมินผล			
9. เกณฑ์การประเมินผลชัดเจนและสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.79	1.75	มากที่สุด
10. มีการวัดและการประเมินผลที่หลากหลายตามความเหมาะสมกับผู้เรียน	4.70	1.52	มากที่สุด
11. มีการประเมินผลอย่างยุติธรรม	4.88	1.80	มากที่สุด
12. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและการประเมินผล	4.47	1.75	มาก
13. มีระยะเวลาการวัดและประเมินผลที่เหมาะสม	4.82	1.52	มากที่สุด
ด้านครูผู้สอน			
14. มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอน	4.75	1.85	มากที่สุด
15. ไม่ลำเอียง และยอมรับความคิดเห็นต่างของผู้เรียน	4.80	1.75	มากที่สุด
16. สามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีให้แก่ผู้เรียน	4.78	1.70	มากที่สุด
17. การให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนได้อย่างทั่วถึงและเหมาะสม	4.39	1.69	มาก
18. มีการประยุกต์เนื้อหาวิชาให้เข้ากับเหตุการณ์หรือสภาพแวดล้อมของผู้เรียน	4.62	1.82	มากที่สุด
รวม	4.70		มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/8 หลังจากจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน ภาพรวม ($\bar{X} = 4.70$) อยู่ในระดับมากที่สุด เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) รายการที่ 4 กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 1.66) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ รายการที่ 3 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดวิเคราะห์มากขึ้น ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 1.80) อยู่ในระดับมากที่สุด และน้อยที่สุด รายการที่ 17 การให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนได้อย่างทั่วถึงและเหมาะสม ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 1.69) อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน ได้แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 12 แผน สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีกระบวนการสร้างอย่างเป็นขั้นตอนตามแนวคิดหลักของการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน มีการแบ่งเนื้อหา การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยคำนึงความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหลัก สื่อการสอนที่ใช้ประกอบการเรียนรู้ผู้เรียนสามารถศึกษาหาพบเนื้อหาบทเรียนได้ตลอดเวลาตามความสะดวกของตนเอง อีกทั้งมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถแลกเปลี่ยนความรู้ แสดงความคิดเห็นของตนเองกับเพื่อน ๆ หรือผู้สอนได้อย่างอิสระ ช่วยส่งเสริมให้เกิดทักษะทางสังคมต่าง ๆ ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันในห้องเรียน รวมถึงได้ลงมือปฏิบัติจริงตามความรู้ความเข้าใจของตนเองผ่านกิจกรรมที่ผู้สอนออกแบบขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง สอดคล้องกับ รวีวรรณ วงศ์เดชาพันธ์ (2562) กล่าวว่า การพัฒนาและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สังคม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะต้องเป็นแผนที่สอดคล้องกับหลักสูตรเป็นแนวทางให้ผู้สอนอย่างชัดเจน มีองค์ประกอบที่ครบถ้วนเข้าใจง่ายและนำไปใช้สอนได้จริง นักเรียน

เกิดทักษะจริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ มุ่งองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ครบถ้วน สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีริชัญญ์ บุญส่ง, น้ำทิพย์ ฤกษ์ชัย, และสุนทร อ่อนฤทธิ์ (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้านเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์รายวิชาสหกรณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพัฒนานิคม ผลการวิจัยพบว่า การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนที่มีประสิทธิภาพ ต้องเริ่มจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตร และศึกษาแนวทางการสร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นดำเนินการสร้างให้ตรงกับเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยผ่านการตรวจสอบ คัดกรอง และแก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จึงทำให้ได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน พบว่า คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/8 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองตามความถนัดของตนเอง โดยการเรียนรู้จากสื่อการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ผู้สอนสร้างขึ้น หรือสื่อการเรียนรู้ที่ค้นคว้าด้วยตนเองมาศึกษาทำความเข้าใจจากประเด็นปัญหาที่ผู้สอนกำหนดไว้ ซึ่งเป็นการปูพื้นฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับต่างกันให้เกิดการเรียนรู้พื้นฐานเท่าเทียมกันจากนอกชั้นเรียนก่อน และนำความรู้ที่ได้รับจากนอกชั้นเรียนมาตรวจสอบ ทบทวน เพิ่มเติมความรู้ความเข้าใจกับผู้สอน หรือเพื่อน ๆ ผ่านการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็น หรือทำกิจกรรมร่วมกันในชั้นเรียน ซึ่งผู้เรียนลงมือทำกิจกรรมนั้นด้วยตนเอง อีกทั้งการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านยังช่วยสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ทำให้ผู้เรียนถูกกระตุ้นให้เกิดความตั้งใจที่จะเรียนรู้ตลอดเวลาในการเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ ที่ตนเองยังไม่ทราบ และแข่งขันกันนำเสนอความรู้ของตนเองกับเพื่อน ๆ หรือผู้สอนในชั้นเรียน โดยผู้สอนเป็นเพียงโค้ช (Coach) คอยให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจสอบ รวมทั้งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียนเท่านั้น ส่งผลให้ความรู้ที่ผู้เรียนได้รับและสร้างขึ้นนั้นมีความถูกต้อง คงทน และช่วยให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญสำหรับผู้เรียนทุกคนในการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กาญจนา จันทรวงศ์ (2560) เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา วิชาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา วิชาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลวิจัยของ พาวัญญ์ ศรีธรรมชาติ (2563) เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านสูงขึ้นกว่าก่อนจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลังการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลังการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/8 หลังจากจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากสื่อการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายตามความสนใจของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถเริ่มต้นการเรียนรู้ของตนเองตามความพร้อมและความสะดวกใจของตนเอง หากมีข้อสงสัย ไม่เข้าใจ ผู้เรียนยังสามารถย้อนดูสื่อการเรียนรู้ หากคำตอบจากสื่ออื่น ๆ หรือจะนำข้อสงสัยนั้นไปสอบถามเพื่อน ๆ หรือผู้สอนในชั้นเรียนได้ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดอิสระในการเรียนรู้ ไม่กดดันตนเองเหมือนการจัดการเรียนรู้แบบเดิม ๆ ที่ผู้เรียนจะต้องเร่งตัวเองให้เกิดความรู้ ความเข้าใจให้ทันคนอื่น ๆ ในชั้นเรียน ซึ่งอาจทำให้การเรียนรู้ไม่มีประสิทธิภาพ ไม่มีความสุขในการเรียน นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านยังทำให้ผู้เรียนสามารถมีส่วนร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนและได้รับความสนใจ การดูแล เอาใจใส่ อำนวยความสะดวกในการเรียนจากผู้สอนได้อย่างทั่วถึงทุกคน

ทำให้ผู้เรียนเกิดความสุข ความสุขในการเรียนเพิ่มมากขึ้น และช่วยส่งเสริม ฝึกฝนทักษะทางสังคมให้กับผู้เรียน จากการมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ในห้องเรียนมากขึ้น ด้วยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และทำกิจกรรมร่วมกัน สอดคล้องกับการวิจัยของ ไซโย อ่อนสกุล, อาลัย จันทรพาณิชย์, และภาวราดร แก้วบุตรดี (2566) เรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้รูปแบบห้องเรียนกลับด้าน เรื่อง อานาจอธิปไตย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตะพานหิน อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อชุดการเรียนรู้รูปแบบห้องเรียนกลับด้าน เรื่อง อานาจอธิปไตย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตะพานหิน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.80) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิศุทธิภา ศิริธรรมมา, สาวิตรี เถาว์โท, และเกริกไกร แก้วล้วน (2566) เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง ภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ ห้องเรียนกลับด้าน ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ แผนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัย ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผู้สอนควรตรวจสอบความพร้อมของผู้เรียนในด้านอุปกรณ์การเรียนนอกชั้นเรียน เช่น คอมพิวเตอร์สมาร์ตโฟน ระบบอินเทอร์เน็ต ทั้งที่บ้านและภายในบริเวณโรงเรียนให้เรียบร้อย ก่อนตัดสินใจดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

1.2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน ต้องมีการร่วมมือกับผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองช่วยกำกับดูแลผู้เรียนให้เรียนรู้บทเรียนนอกชั้นเรียนจากที่บ้าน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาค้นคว้าผลการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์ เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบอื่น ๆ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน

เอกสารอ้างอิง

กมล โพธิเย็น. (2564). Active Learning: การจัดการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสาร

ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. 19(1): 11 - 28.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กาญจนา จันทรช่วง. (2560). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

กุลิสรา จิตรชญาณิช. (2562). การจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จรัสศรี พัวจินดาเนตร. (2560). หลักกิจกรรมพื้นฐานการทำงานอาชีพสำหรับครู. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จินดารัตน์ โพธิ์นอก. (2557). ห้องเรียนกลับทาง. สืบค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2566, จาก <https://d.dailynews.co.th/article/217005/>.

ไซโย อ่อนสกุล, อาลัย จันทรพาณิชย์, และภาวราดร แก้วบุตรดี. (2566). การพัฒนาชุดการเรียนรู้รูปแบบห้องเรียนกลับด้าน เรื่อง อานาจอธิปไตย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตะพานหิน อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร.

วารสารบวรพัฒน์. 1(3): 1 - 18.

- ณัฐสิทธิ์ พรหมมิตร, วรเวช ศิริประเสริฐศรี, และทัชชวณน์ เหล่าสุวรรณ. (2564). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านที่ส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหา เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4. **วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม**. 5(3): 84 - 93.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พัชรินทร์ คำเปรม. (2564). รายงาน: ถึงเวลา..ยกเครื่อง หลักสูตร ‘ปวศ.-หน้าที่พลเมือง’. สืบค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2566, จาก https://www.matichon.co.th/education/news_2689548.
- พาขวัญ ศรีธรรมชาติ. (2563). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แนวการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- พิศุทธิภา ศรีธรรมมา, สาวิตรี เถาว์โท, และเกริกไกร แก้วล้วน. (2566). การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องภูมิศาสตร์กายภาพประเทศไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน. **วารสารพิษณุพนธ์**. 17(2): 107 - 119.
- รวิวรรณ วงศ์เดชาจันทร์. (2562). การพัฒนาและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา. **วารสารมหาจุฬาลงกรณ**. 11(1): 25 - 35.
- โรงเรียนสิงห์บุรี. (2566). **ข้อมูลนักเรียน**. สืบค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2566, จาก https://data.boppobec.info/web/index_view_stu.php?School_ID=1017610141&Edu_year=2566&p=y.
- ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ. (2553). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วัชรพล วิบูลยศรีน. (2561). **วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). **ครูเพื่อศิษย์สร้างห้องเรียนกลับทาง**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เอส.อาร์.พรินติ้ง แมสโปรดักส์.
- วีรวิทย์ บุญส่ง, นันทิพย์ ฤชัย, และสุนทร อ่อนฤทธิ์. (2566). การพัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้านเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ รายวิชาสหกรณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพัฒนานิคม. **วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์**. 6(3): 63 - 76.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2555). **การวัดผลประเมินผลคณิตศาสตร์**. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2557). **แนวทางการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง**. (ม.ป.ท.).
- โสภิตญา จันทศรี, และลักขณา สุกใส. (2565). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านวิชาเศรษฐศาสตร์หน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. **วารสารมจร อุบลปริทรรศน์**. 7(2): 115 - 126.
- Bergmann, J., & Sams, A. (2012). **Flip Your Classroom: Reach Every Student in Every Class Every Day**. Washington DC: ISTE.
- Cronbach, L. J. (1990). **Essentials of Psychological Testing**. (5th ed.). New York: Harper Collins Publishers.
- Flipped Learning Network (FLN). (2014). **The Four Pillars of F-L-I-P™**. Retrieved 15 November 2023, from <https://flippedlearning.org/definition-of-flipped-learning>.
- Good, C. V. (1973). **Dictionary of Education**. New York: McGraw-Hill.
- Kuder, G. F., & Richardson, M. W. (1937). The Theory of The Estimation of Test Reliability. **Psychometrika**. 2(3): 151 - 160.
- Likert, R. (1967). **The Method of Constructing and Attitude Scale**. In Reading in Fishbein, M (Ed.), **Attitude Theory and Measurement**. New York: Wiley & Son.
- Melo, A. J., Hernandez-Maestro, R. M., & Munoz-Gallego, P. A. (2017). Service Quality Perception, Online Visibility, and Business Performance in Rural Lodging Establishments. **Journal of Travel Research**. 56(2): 250 - 262.